

e-zpravodaj

Národní knihovny ČR

ročník 6 | číslo 2 | 2019
březen–duben

nové služby, knihy, akce a další zajímavosti

**Nové databáze z oblasti jazykovědy,
umění a hudby**

Oborová brána KIV v nové podobě

Hlasujte v anketě Dotaz roku 2018

**Březen 1939 – 80. výročí
okupace Československa
a vzniku Protektorátu Čechy a Morava**

Dušan Karpatský – známý neznámý

100 let Lóže Národ

e-zpravodaj Národní knihovny ČR
ročník 6 | číslo 2 | 2019 | březen–duben
Dvuměsíčník

Adresa vydavatele a redakce:
Národní knihovna ČR, Klementinum 190, 110 00 Praha 1,
IČ 00023221, DIČ CZ00023221
E-mail: e-zpravodaj@nkp.cz
Telefon: 221 663 279 (H. Vajnerová),
221 663 252 (S. Vondráková)

Výkonná redakce: *Hana VAJNEROVÁ, Soňa VONDRÁKOVÁ*
Redakční rada: *Irena MAŇÁKOVÁ* (předseda), *Jana HUŇOVÁ,*
Karolína KOŠŤÁLOVÁ, Petra ŠŤASTNÁ
Grafické zpracování: *Klára MICHÁLKOVÁ*

Příspěvky připravili: *Lukáš BABKA, Eva BARTUŇKOVÁ,*
Marie HAŠKOVCOVÁ, Hana HLUŠIČKOVÁ,
Monika HOLOUBKOVÁ, Markéta HRDLIČKOVÁ,
Zuzana KOPEČNÁ, Karolína KOŠŤÁLOVÁ, Jan LUKAVEC,
Jana MILITKÁ, Kateřina NEKOLOVÁ, Petra ŠŤASTNÁ,
Hana VAJNEROVÁ, Lenka VÁLKOVÁ, Soňa VONDRÁKOVÁ

Obrazová dokumentace: Bundesarchiv; Kodex Gelnhausenův;
kralovskedilo.ktf.cuni.cz; Odbor služeb NK ČR; Oddělení výstav
NK ČR; *Ignac SECHTL*; tocenice.cz; *Jan VILÍMEK*; Webarchiv
NK ČR; Wikipedie

e-zpravodaj NK ČR je dostupný na adrese:
e-zpravodaj.nkp.cz

Přihlášení k odběru e-zpravodaje:
e-zpravodaj.nkp.cz

Titulní fotografie: Kateřina Hekrdlová

Co je nového

3

Nové databáze z oblasti jazykovědy, umění a hudby

Oborová brána KIV v nové podobě

Hlasujte v anketě Dotaz roku 2018

Knižní novinky aneb v NK ČR knihy také vydáváme /
Jak na projekt S knížkou do života (Bookstart)
Rovný přístup. Knihovny a skupiny ohrožené sociálním
vytlučením

Představujeme

5

Zhodnocení pilotního ročníku nových rekvalifikačních kurzů

Webarchiv a aplikace Seeder

Březen 1939 – 80. výročí okupace Československa
a vzniku Protektorátu Čechy a Morava

Zajímavosti a tipy

7

Co čte knihovník? / *Aleida Assmannová: Prostory*
vzpomínání: Podoby a proměny kulturní paměti

Souborný katalog ČR a obálkový server Obalkyknih.cz

Historické události z let končících devítkou
v Kalendáři historickém Daniela Adama z Veleslavína

Zveme vás

10

Evropské dědictví

Dušan Karpatský – známý neznámý

Evakuace historických fondů Zemské a univerzitní knihovny
na sklonku 2. světové války

Jarní Kjóto

100 let Lóže Národ

Timur Novikov: iskusstvo novoj volny v Leningrade 1980-ch

Co je nového

Nové databáze z oblasti jazykovědy, umění a hudby

Petra Šťastná

Letos se podařilo rozšířit nabídku odborných bibliografických a plnotextových databází o několik významných oborových zdrojů. Během roku si jednotlivé databáze představíme podrobněji. Nyní se s nimi seznámíme ve stručném přehledu.

Pro zájemce o aktuální články z oblasti umění je nově k dispozici databáze **Art Full Text**, která indexuje více než 600 titulů periodik s retrospektivou až k roku 1977, z toho je více než 350 titulů recenzovaných. V plném textu jsou dostupné články z více než 300 periodik. Databáze indexuje navíc také 14 000 disertačních prací či 200 000 uměleckých reprodukcí.

Starší produkci literatury o výtvarném, dekorativním a užitém umění mapuje bibliografická databáze **Art Index Retrospective**, pokrývající období let 1929–1984. Obsahuje záznamy z více než 600 titulů periodik, mimo jiné také více než 25 000 recenzí.

Významným zdrojem informací z oblasti lingvistiky, rétoriky, literární teorie, dramatického umění či historie knižtisku a publikování je databáze **MLA International Bibliography** doplněná o Full Text. Za vznikem databáze stojí Modern Language Association (MLA). V současné době je v databázi obsaženo 2,8 milionu záznamů. Verze **Full Text** nabízí plnotextové pokrytí u více než 1 000 titulů, z toho u 45 titulů je plný text k dispozici od prvního čísla.

Zkrátka nepřijdou ani zájemci o zdroje z oblasti hudby. Nabídka byla rozšířena o dvě databáze. **Index to Printed Music (IPM)** obsahuje více než 550 000 záznamů samostatných hudebních děl v tištěných edicích, **RIPM Preservation Series. European and North American Music Periodicals** představuje sbírku 100 vzácných historických hudebních časopisů z celého světa v plném textu.

Informace o databázích včetně odkazů pro přístup jsou uvedeny na stránce s přehledem dostupných elektronických informačních zdrojů v NK ČR na adrese: eiz.nkp.cz.

Oborová brána KIV v nové podobě

Eva Bartůňková

Uživatelé oborové brány **KIV – Knihovnictví a informační věda** uvítali do nového roku 2019 jejich portál v novém rozhraní.

Podobně je to s ostatními oborovými branami, které od roku 2007 vznikaly v rámci Jednotné informační brány. KIV tehdy byla testovací branou v pilotním projektu koordinované tvorby oborových bran. Spolu s tím, jak **Centrální portál knihoven** (CPK, Knihovny.cz) přebíral funkce Jednotné informační brány, řešitelé projektu CPK hledali způsob, jak uživatelům zajistit také oborové vyhledávání.

Výsledkem je tzv. oborový řez, v němž je index CPK omezen na zdroje shodné s oborovým zaměřením konkrétní brány.

V oborových branách nyní oborový řez CPK nahradil původní Vyhledávač, v našem případě Vyhledávač KIV, založený na paralelním hledání v různých připojených databázích, jak to umožňoval systém MetaLib.

Správci oborových bran dostali k dispozici vyhledávací okénko určené k zajištění přístupu do CPK ze svých portálů. Způsob, jak to udělat, řeší správci oborových bran individuálně. V případě KIV jsme „při jednom“ upravili i portálové řešení oborové brány. Jednotná podoba oborových bran totiž představovala portál (v redakčním systému Plone) s Vyhledávačem (MetaLib a SFX). Knihovnický institut, který vytváří a spravuje oborovou bránu KIV, už v době pilotního projektu oborových bran měl funkční a hojně navštěvovaný portál Informace pro knihovny (IPK). Budování dvou plnohodnotných (a vlastně stejných) portálů nebylo žádoucí a koexistence portálu a brány s různými úkoly nebyla uživatelům vždy srozumitelná. Proto jsme v roce 2015 uvítali migraci webových prezentací Knihovnického institutu do Plone, která umožnila sjednotit vše včetně oborové brány KIV do rodiny webů zastřešených IPK.

Změna, ke které došlo se začátkem roku 2019, jde dál. Oborovou bránu jsme ještě hlouběji začlenili do portálu IPK. Ten tím převzal i funkci infoportálu oborové brány KIV. Brána se nyní hlásí k funkci vyhledávání v oborových zdrojích v rámci IPK. Veškeré hlavní informace se vešly na jednu záložku. Je tam vyhledávací okénko, tj. vstup do oborového řezu CPK, stručná nápověda a malý rozcestník k doporučeným zdrojům a k dalším možnostem vyhledávání v portálech, databázích a elektronických zdrojích i mimo CPK. Uvidíme, zda bude užitečné přidat něco dalšího. Původní informace a dokumentaci k vytváření KIV v projektu oborových bran jsme archivovali na CD. Nová adresa oborové brány je ipk.nkp.cz/KIV.

Největší změnou pro uživatele, stejně jako pro správu, bude způsob vyhledávání, tedy práce v oborovém řezu. Vyhledávání v CPK vyžaduje zcela jiný postup práce než dřívější vyhledávač v MetaLibu. Zatímco v původním vyhledávači KIV si uživatelé volili zdroje a jejich kombinace před zadáním dotazu, v CPK nejprve zadají dotaz a pak zjemňují pomocí připravených filtrů, které zahrnují i vý-

běr zdrojů. Opačný postup však mohou použít také. Jako správci oborové brány jsme na Vyhledávači KIV oceňovali možnost rozdělit hledání do dvou fází. Pro „první“ hledání jsme měli možnost zapojit do MetaLibu pouze přísně vybrané oborově zaměřené zdroje. Teprve do „druhého“ hledání informací k zobrazenému záznamu s pomocí SFX (plný text, možnost výpůjčky apod.) byly zapojeny i obecné zdroje včetně katalogů knihoven. V indexu CPK takové striktní rozdělení nebylo možné. V CPK je přínosem pro uživatele očitelná jednoduchost vyhledávání, která připomíná Google. Když to shrneme, uživatelé to v původní bráně mohli mít těžší na začátku, mohlo to i někoho odradit, ale snadněji se dostávali k relevantním výsledkům. V nynější bráně bude velice snadné zadat dotaz, ale o to více práce bude mít uživatel v další fázi řešerše.

I po zveřejnění nového rozhraní s oborovým řezem CPK zůstává další potenciál rozvoje, např. bude nutné dále ladit filtry užívané k zpřesňování výsledků. Prostor pro další rozvoj má také vyhledávání a využití zahraničních licencovaných zdrojů. Prozatím plánujeme dvě kola testování s pomocí studentů našeho oboru a věříme, že se svými připomínkami zapojí i uživatelé brány, tedy i zaměstnanci Národní knihovny.

Hlasujte v anketě Dotaz roku 2018

Lenka Válková

Jaká je kapacita Školy čar a kouzel v Bradavicích? Jak vyhnat cvrčka ze zahrady? Je prezident opravdu beztrestný? Proč se neustále mění, co nosíme na sobě? Na tyto a dalších šest zvědavých otázek naleznete odpovědi v rámci již tradiční ankety Dotaz roku služby Ptejte se knihovny.

Plné texty dotazů a odpovědí i s možnostmi hlasování jsou přístupné na stránkách Ptejte se knihovny (www.ptejteseknihovny.cz) po kliknutí na banner „Hlasujte pro nejlepší dotaz roku 2018“.

Je to jen na Vás. Neváhejte, vybírejte a hlasujte...

- Jaká je kapacita Školy čar a kouzel v Bradavicích? (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/jaka-je-kapacita-skoly-car-a-kouzel-v-bradavicich>)
- Jak se zbavit cvrčka na zahradě? (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/jak-se-zbavit-cvrcka-na-zahrade>)
- Proměnlivost módy (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/moda-obleceni>)
- Nakolik je prezident beztrestný? (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/nakolik-je-prezident-opravdu-beztrestny>)
- Rozdíl mezi geekem a nerdem (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/rozdil-mezi-geekem-a-nerdem>)
- Identifikační doklady imigrantů za první republiky (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/identifikacni-doklady-imigrantu-za-prvni-republiky>)
- Obtížnost japonštiny pro Čechy (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/obtiznost-japonstiny-pro-cechy>)
- Tisíc a jedna noc (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/tisic-a-jedna-noc-puvod-pribehu>)

- Kolik bylo třeba dřeva na stavbu válečné lodi? (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/stavba-valecne-lodi-delky-60-m-v-18-stoleti-kolik-bylo-treba-dreva>)
- Kdy se začala vyskytovat počeštěná německá příjmení? (<https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/kdy-se-zacala-vyskytovat-pocestena-nemecka-prijmeni>)

Knižní novinky aneb v NK ČR knihy také vydáváme

Hana Hlušíčková

V Knižních novinkách bychom vám rádi představili dvě metodické příručky, které k vydání připravil Knihovnický institut, aby pomohly knihovníkům úspěšně realizovat tyto nesporně zajímavé projekty.

Jak na projekt S knížkou do života (Bookstart)

Zlata Houšková, Veronika Laufková

V roce 2018 se téměř 120 knihoven z České republiky připojilo k mezinárodnímu projektu Bookstart pilotní verzi vlastního projektu *S knížkou do života*, který se setkal s velkým ohlasem. Jednou z pomůcek, které knihovněm mohou pomoci projekt úspěšně realizovat, by měla být i tato příručka. Předkládá stručný, ale velmi výstižný a instruktivní vhled do problematiky jak pro knihovníky, tak pro rodičovskou veřejnost. Na několika stránkách jsou shrnuty základní pedagogicko-psychologické zásady a informace pro práci s knihou (čtením, vyprávěním) s nejmenšími dětmi v rodinách (od narození do tří let věku). Dále obsahuje stručné návody, pokyny a rady, jak si počínat, na co si dát pozor, nač nezapomenout, s kým a jak spolupracovat atd. Její součástí jsou i scénáře některých úspěšných aktivit knihoven pro tuto věkovou skupinu a zkušenosti z praxe knihoven.

Publikaci vydala NK ČR s podporou Ministerstva kultury ČR a ve spolupráci se SKIP ČR.

Národní knihovna ČR, Praha 2018, 1. vydání, 48 s., zdarma
ISBN 978-80-7050-703-2 (tištěná verze)
ISBN 978-80-7050-708-7 (elektronická verze)

Rovný přístup. Knihovny a skupiny ohrožené sociálním vyloučením

K vydání připravily Jarmila Burešová a Miroslava Sabelová

K rozvoji občanské společnosti patří posilování významu komunitní funkce knihoven, jak je uvedeno v *Koncepci rozvoje knihoven na léta 2016–2020 s výhledem do roku 2025*. V praxi to znamená, že knihovny mají působit jako přirozená informační, kulturní, vzdělávací centra pro potřeby komunity, ve které a pro kterou působí. Jejich služby by měly být přístupné bez jakýchkoli bariér a dostupné všem bez rozdílu sociálního a ekonomického postavení, vzdělání, věku, etnické či náboženské příslušnosti, bez ohledu na jakýkoliv hendikep.

Příručka je určena všem typovým profesím zaměstnanců knihoven, prioritně však knihovníkům ve službách a knihovníkům v knihovnách pro děti. Poskytuje teoretický přehled, nabízí metodickou oporu, podává návody, jak se k práci s danými skupinami uživatelů postavit nejen v širší rovině, ale také v konkrétních případech. Může tak sloužit jako nástroj pro zpracovávání strategie knihovny, zdroj inspirace pro rozšíření a zkvalitnění služeb pro knihovnu a jejího zřizovatele.

Publikaci vydala NK ČR s podporou Ministerstva kultury ČR a ve spolupráci se SKIP ČR.

Národní knihovna ČR, Praha 2018, 1. vydání, 64 s., zdarma
ISBN 978-80-7050-706-3 (tištěná verze)
ISBN 978-80-7050-709-4 (elektronická verze)

Představujeme

Zhodnocení pilotního ročníku nových rekvalifikačních kurzů

Kateřina Nekolová

V roce 2018 probíhaly v Národní knihovně poprvé knihovnické rekvalifikační kurzy podle požadavků Národní soustavy kvalifikací. Na základě zájmu jsme nabídli kurzy pro tři typové pozice: knihovník katalogizátor, knihovník v přímých službách a referenční knihovník. Celkem se přihlásilo 27 zájemců – většinou z řad zaměstnanců a zaměstnankyň knihoven, ale přijali jsme i několik neprofesionálních laiků. Prezenční výuka měla podobu přednášek nebo procvičování, ta probíhala v menší skupině v počítačové učebně. Poprvé jsme vyzkoušeli také e-learning v systému Moodle. Nejčastěji byl využíván modul přednáška, kde je možné kombinovat krátké úseky textu, doplněné obrázky či snímky počítačové obrazovky s testovacími otázkami v různých podobách. Účastníci si tedy mohli v klidu látku projít a v neomezené míře procvičovat nově nabyté znalosti.

Na kurzy navázaly zkušební termíny, ty byly rozestřeny od druhé poloviny října do konce listopadu. Vzhledem k novému formátu je možné vyzkoušet jednoho, maximálně dva zájemce denně. Čas stanovený na vlastní zkoušku je 120 až 240 minut. Pokud se k tomu připočte čas na vyřízení formalit, přípravu a přestávky, protáhne se zkoušení jednotlivce téměř přes celý pracovní den. Je tedy třeba značného úsilí a soustředění na obou stranách. Zkoušení si musí poradit s desítkami úkolů, které jsou dané hodnotícím standardem pro danou typovou pozici. Znalosti a dovednosti jsou ověřovány písemně, ústně nebo formou praktického předvedení. Celkem bylo vyzkoušeno 23 zájemců, pouze jeden z nich nebyl absolventem kurzu. Jediná zkouška dopadla neúspěšně, účastník se připravuje na další termín.

První běh kurzů a zkoušek tedy máme za sebou. Jednotlivé kroky mají již mnohem jasnější kontury a s nově získanými zkušenostmi snad budeme moci v roce 2019 nabídnout vzdělávání na ještě vyšší úrovni.

Webarchiv a aplikace Seeder

Marie Haškovcová, Monika Holoubková,
Markéta Hrdličková

Webarchiv pracuje s velkým množstvím zdrojů (viz [Strategie budování sbírky Webarchivu](#)). Vzhledem k tomu, že jejich archivace je technicky i organizačně náročná, používá nástroje, které jednotlivé kroky provádějí částečně či zcela automaticky. V minulých číslech e-zpravodaje jsme nastínili, jak funguje [sklízeč Heritrix](#) a [zobrazovací aplikace Wayback](#) nebo jaká je [role kurátora Webarchivu](#). V tomto článku podrobněji přiblížíme, v jakém online prostředí kurátoři pracují.

Jejich hlavním nástrojem je aplikace s příznačným názvem Seeder (seed znamená v angličtině semínko, jako semínka označujeme, podobně jako zahraniční archivy,

jednotlivé url adresy). Vytvřil ji Webarchiv a je dostupná jako open source nástroj (github.com/WebarchivCZ/Seeder). V praxi ji používá od roku 2017, kdy nahradila předchozí systém WA-Admin, jehož vývoj skončil v roce 2013. Oproti němu umožňuje nejen správu fondu, ale také spravování webových stránek Webarchivu a plánování jednotlivých typů sklízení (celoplošné, výběrové dle nastavené frekvence a tematické). Zaznamenává veškeré aktivity spojené s akvizicí, sklízením a zpřístupněním webových zdrojů.

Každý zdroj má svůj vlastní záznam, kde jsou uvedeny například informace o vydavatelích i o komunikaci s nimi, dále hodnocení zdrojů kurátory, údaje o frekvenci sklízení, o kontrole archivních kopií, způsobu navržení zdroje nebo vytvoření katalogizačního záznamu prolinkovaného do katalogu Národní knihovny (Webarchiv má vlastní dílčí bázi [Elektronické online zdroje](#)). K dalším údajům patří předmetová kategorie a skupina Konspektu, k níž byl zdroj přiřazen, anotace a klíčová slova. Aplikace každému kurátorovi individuálně zobrazuje, které zdroje má například ohodnotit, zkatologizovat, zkontrolovat, nebo zdroje, o jejichž licenční smlouvě aktuálně jedná s vydavatelem. Je propojená s dalším nástrojem, který vyvinul Webarchiv – s [WA-KATem](#), ten kurátorům pomáhá při katalogizaci. Seeder eviduje uzavřené smlouvy a na základě tzv. whitelistů a blacklistů organizuje jejich zpřístupnění na několika úrovních (buď online kdekoli na internetu, nebo pouze v Referenčním centru NK, viz článek [Webarchiv a autorské právo](#)), nebo naopak jejich zpřístupnění, případně i sklízení, zamezuje.

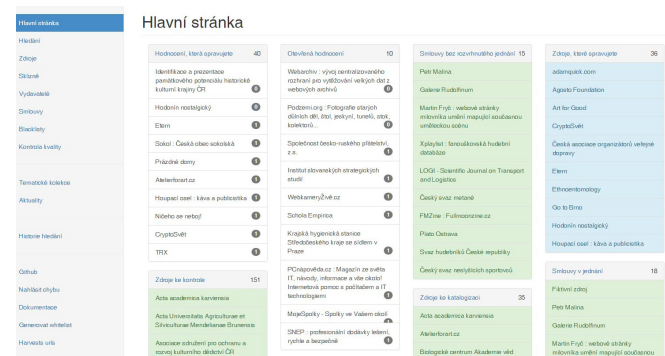
Oblast archivace webu je dynamicky se rozvíjející obor. Aplikace Seeder je proto stále vyvíjena, aby co nejlépe sloužila Webarchivu a proměňující se strategii budování jeho sbírky elektronických zdrojů.

k zániku Masarykova Československa následoval v březnu 1939.

Vztahy mezi Československem a Německem byly napjaté i přes ústupky, které udělala československá vláda po Mnichovu. Adolf Hitler již 21. října 1938 vydal směrnicí ke zničení Československa. Německo se pokusilo využít k rozbití Československa i slovenské separatisty.

Dne 11. března 1939 dokončil německý generální štáb plán obsazení českých zemí. Navenek mělo jít o „uklidňovací akci“ s cílem zabezpečit životní prostor náležející Německu. Československá armáda měla být pacifikována a bez jakéhokoliv odporu donucena vydat zbraně a veškerý vojenský materiál a techniku. Hitler pozval do Berlína sesazeného slovenského premiéra Jozefa Tisa. Pod dojmem Hitlerova nátlaku na berlínské schůzce Tiso svolal Slovenský sněm a ten 14. března 1939 schválil narychlo sestavený [zákon o samostatnosti Slovenska](#). Bezprostředně poté zahájili Maďaři okupaci Podkarpatské Rusi a po překonání odporu československé armády ji obsadili.

V Čechách Hitlerovi nahrával agresivní postup německé menšiny a uměle vyvolané nepokoje, které měly vzbudit dojem, že soužití Čechů s Němci není možné. [Prezident Emil Hácha odjel 14. března 1939 do Berlína](#) v doprovodu ministra zahraničí Františka Chvalkovského. Doufali, že se jim podaří dojednat nějakou podobu samostatného státu, podobného jako měli nyní Slováci. Na setkání v prostorách říšského kancléřství je však Hitler informoval, že české země budou okupovány a případný odpor bude zlomen všemi prostředky fyzické síly. Vysílený Hácha, který během jednání prodělal srdeční záchvat, nakonec pod tlakem podepsal prohlášení, že vkládá osud českého národa do rukou vůdce. V té chvíli mu Hitler sliboval, že Češi budou mít větší míru autonomie, než měli za Rakouska-Uherska. Zároveň však dal Háchovi jasně najevo, že neexistuje jiná cesta než se podrobit. Hácha o německé okupaci telefonicky informoval do Prahy předsedu vlády Rudolfa Berana 15. března, kolem druhé hodiny ráno. Podle německých podmínek nesměly československé armádní a policejní síly klást odpor, všechna letadla musela zůstat na zemi, protiletadlové baterie mimo stav pohotovosti. Okupace měla začít v šest ráno. Rozhlas již od půl páté ráno opakoval zprávu o nadcházejícím německém záboru doplněnou o výzvu ke klidu.

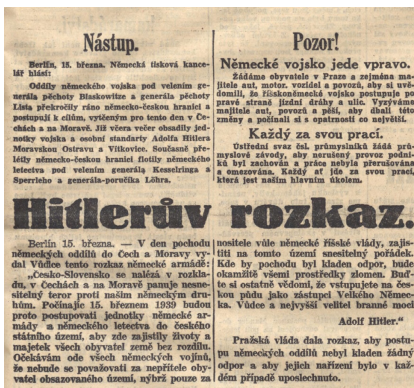

Úvodní stránka aplikace Seeder

Březen 1939 – 80. výročí okupace Československa a vzniku Protektorátu Čechy a Morava

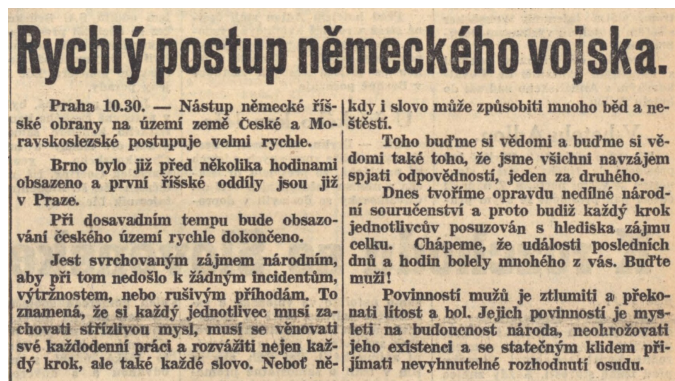
Karolína Košťálová

Dvacáté výročí vzniku slavila republika po podepsání [mnichovské dohody 30. 9. 1938](#) již v okleštěné podobě. Ta určila, že Československo muselo do 10. 10. 1938 odstoupit Německu zhruba třetinu svého území. Další krok

Národní listy. 1939, roč. 79, č. 74 (15. 3. 1939, III. vydání), s. 1. Dostupné v [Národní digitální knihovně](#)

Okupace německým vojskem dostala krycí název Märzwirbel (Březnový vír). Severní Moravu začali Němci obsazovat už v podvečer 14. 3. 1939, tj. aniž by Hitler čekal na uzavření dohody s Háchou. Ještě během večera obsadili Moravskou Ostravu i Frýdek-Místek. Hlavní část okupace proběhla ve středu 15. 3. 1939. Okupační vojsko bylo v síle 350 000 mužů. Do Prahy vstoupilo krátce před devátou ráno, první jednotky směřovaly k policejnímu ředitelství, dále mířily k ministerstvu národní obrany v Dejvicích a Pražskému hradu. Během dopoledne začaly sjíždět z nákladních vagonů na tehdejší Wilsonově nádraží tanky a těžké kanony. Následně zaujaly svoji pozici u sochy sv. Václava na Václavském náměstí.

Národní listy. 1939, roč. 79, č. 74 (15. 3. 1939, III. vydání), s. 1. Dostupné v Národní digitální knihovně

Obyvatele obsazovaných území překvapovalo, jak byli němečtí vojáci špatně vybaveni do chladného počasí, které tehdy doprovázelo i sněžení. Německé vojáky zas udivoval relativní blahobyt v místech, do nichž přicházeli. V mnoha městech například vyjedli všechny sladkosti v cukrárnách. Na Pražský hrad dorazil 15. 3. 1939 v podvečer i Hitler. Následující den zde podepsal výnos o zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Ten se stal součástí Velkoněmecké říše, ale měl mít autonomii s rozsáhlou samosprávou. Emil Hácha zůstal ve funkci jako státní prezident a zachována byla i vláda ministerského předsedy Rudolfa Berana. Nad vším měl dozírat říšský protektor jako Hitlerův přímý zástupce. Prvním protektorem byl jmenován Konstantin von Neurath.

Pestrý týden. 1939, roč. 14, č. 11 (18. 3. 1939), s. 3. Dostupné v Národní digitální knihovně.

Dopoledne 16. března 1939 výnos přečetl v rozhlase říšský ministr zahraničí Joachim von Ribbentrop, neboť na krátkou dobu zaveden okupační režim. Hitler na Hradě z balkonu krátce pozdravil nadšené Němce, vykonal na prvním nádvoří přehlídku nacistických studentů a udělil krátkou audienci Háchovi a členům české vlády. Poté Prahu opustil. Nezůstal zde ani celých 24 hodin.

Veřejný a hospodářský život musel podle podmínek okupace pokračovat jako obvykle, žádné sdělovací prostředky nesměly okupaci komentovat. V souladu s těmito pokyny skutečně v novinách z 15. 3. 1939 najdeme zprávy o tom, že v „Praze je klid“. Už 17. 3. 1939 vydal gen. Blaskowitz výnos nařizující s okamžitou platností jízdu vpravo. V Praze mělo ke změně dojít s mírným zpožděním kvůli nutnosti připravit na tuto změnu veřejnou dopravu. Československo bylo tehdy v Evropě mezi posledními státy, v nichž se ještě jezdilo vlevo. Příchod Němců však jen urychlil plánovaný přechod na jízdu vpravo, k němuž mělo v Československu původně dojít od 1. 5. 1939.

Použité zdroje:

DEMETZ, Peter. *Praha ohrožená 1939–1945: politika, kultura, vzpomínky*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. 410 s., [8] s. obr. příl. ISBN 978-80-204-1798-5.

EMMERT, František. *Německá okupace českých zemí*. První vydání. Praha: Mladá fronta, 2016. 205 stran. ISBN 978-80-204-4222-2.

Protektorát 1939–1945: okupace, odboj, denní život. Vydání první. Brno: Extra Publishing, s.r.o., 2017. 143 stran. ISBN 978-80-7525-113-8.

Zajímavosti a tipy

Co čte knihovník?

Aleida Assmannová: Prostory vzpomínání: Podoby a proměny kulturní paměti

Jan Lukavec

Takzvaná „paměťová studia“ jsou významnou oblastí současného bádání, přestože podle některých vědců zažívala v západoevropském kontextu humanitních věd své „vrcholné období“ už v osmdesátých a devadesátých letech minulého století. Kromě toho, že k této tematice postupně začaly vycházet původní české knihy, jsou záslužně vydávány i překlady zahraničních klasiků, jako jsou **Maurice Halbwachs** (1877–1945) a egyptolog **Jan Assmann**. Je skvělé, že nedávno přibyl i překlad vlivné knihy Assmannovy ženy (a spolupracovnice na některých společných projektech) **Aleidy Assmannové** (nar. 1947). Ta je původním povoláním anglistka, ale okruh svých zájmů systematicky rozšiřovala až k obecným otázkám kulturní antropologie. Studovala na univerzitách v Heidelbergu a v Tübingenu, roku 1992 se v Heidelbergu habilitovala a o rok později převzala vedení katedry anglistiky a obecné literární vědy na univerzitě v Kostnici, kde vedla semináře na nejrůznější témata, mimo jiné třeba zrcadla nebo kulturní recyklace. Její první česky vydaná kniha nese název *Prostory vzpomínání: Podoby a proměny kulturní paměti*, přel. Jakub Flanderka, Světlana Ondroušková a Jiří

Soukup, Karolinum, Praha, 2018, 484 s. (*Erinnerungsräume. Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses*) a předmět svého bádání v ní autorka představuje z hlediska funkcí, médií a ukládání paměti.

Assmannová se při svém ohledávání imaginárních i skutečných prostorů vzpomínání suverénně pohybuje napříč odlišnými dějinnými obdobími od antiky po současnost, ale také jednotlivými uměleckými oblastmi a vědními obory. Jak ve svém pochvalném doslovu napsal rusista a sémiotik **Tomáš Glanc**, pro Assmannovou se argumenty, jejich upřesňování a rozvíjení, názorná ilustrace či možná typologická souvislost nacházejí úplně všude a kdekoli: „Může to být v univerzitní filozofii, ale také na výstavě, v prostředí starověkých mýtů či počítačů budoucnosti, ve filmech a na fotografiích, v Bibli i v lidském těle, v science fiction i v koncentračním táboře.“ Autorka se nevyhýbá ani oblastem jako psychologie, kde se široce rozepisuje o syndromu falešné paměti, nebo dokonce fyzika, to když se zmiňuje o kapalinách dle jistých náznaků disponujících „pamětí“. Dospívá až do oblasti religionistiky – rekapituluje projekt mormonské církve, která se snaží zmapovat všechna žijící lidská pokolení a záznamy o nich uložit v hlubinách masivu Skalistých hor, což nazývá pokusem o vytvoření „totální paměti“. Jádro její argumentace se nicméně nachází na poli beletrie. Tak v oddílu o tom, jak nás meditace nad obrazy může zavést do hlubinných sfér kolektivní paměti, analyzuje, co obraz *Mony Lis* evokoval ve **Williamu Yeatsovi** a **Walteru Paterovi**, jehož *Mona Lisa* je podle autorky příbuznou vampýra, jelikož dokáže vrátit mrtvým život. To, jak různými způsoby se může paměť fyzicky vepsat či vpálit přímo do lidského těla, plasticky předvádí například na románu *Jatka č. 5* **Kurta Vonneguta**.

Assmannová nemá žádnou silnou tezi, kterou by prosazovala. Naopak se pokorně podřizuje jednotlivým interpretovaným textům či uměleckým dílům a ukazuje, jak odlišně mohou jejich původci k paměti přistupovat. I u témat, která jsou kontroverzní, se vyjadřuje spíše nekonzistentně a smířlivě, jako když u zmíněného syndromu podvržených vzpomínek konsensuálně vysvětluje, jak se v daných případech křížily odlišné a v praxi těžko slučitelné přístupy: „V právním rámci nelze realizovat terapii a terapie nemůže vynášet rozsudky. Vzpomínky se v různém prostředí rekonstruují různým způsobem a vládne jim jiný étos.“ Myšlenky odborníků přibližuje autorka i způsobem, který jejich myšlení dramatizuje, případně koncentruje do snadněji uchopitelných symbolů, jako je třeba upír nebo „démonologie“, jak s nemalou nadsázkou pojmenovává myšlení kunsthistorika **Abyho Warburga**, který v obrazech hledal stylizovaná gesta coby „transformátory kulturní energie“. Nevyhýbá se velmi názorným metaforám přibližujícím paměť, například kravský žaludek omílající a zvolna zpracovávající přijatý materiál; zmrtnýchvstalý fénix jako podobenství děje, který ztratil původní emocionální sílu a stal se předmětem nezaujatého studia vědy; nebo „kompost“. Nositelem paměti se v knize může stát i dlouho používaná a opotřebovaná matrace, jejíž výplň v sobě za léta nashromáždila drobné částičky tělesných tkání a výměšků, a stala se tak „databankou všeho ztra-

ceného“, ale také špinavé hadry, starý novinový papír a vůbec odpady všeho druhu.

Assmannová je nesmírně erudovaná vědkyně, bravurně ovládající klasické písemnictví, což u mnoha vzdělanců vede k nostalgii a k přílišné idealizaci starých dobrých časů, kdy si naši předci ještě náležitě vážili tradiční učnosti. Ne tak v tomto případě, jí naopak důkladná znalost kulturních dějin dodává odstup a snad i utišující pocit jistoty, že žádná technologická revoluce ve fungování a ukládání našich paměťových dat není tak radikální, aby se k ní nedal najít starší precedens. Mírně zneklidněně tedy klade otázku, jestli digitální písmo zůstává paměťovým médiem, anebo spíše médiem zapomínání. Případně jak dlouho bude paměť přežívat v našem roztržitém světě. Elektronickým médiím a jejich „tříštivému potenciálu“ se podle některých teoretiků žádná paměť nemůže ubránit: „K politice paměti komercializované komunikace patří, že obrazy cílí na serialitu umocňující zapomínání, nikoli na hodnotící vzpomínání.“ Místo paniky ale u ní podobné myšlenky vyvolávají vzpomínky na klasiky. Především na **Johanna Gottfrieda Herdera**, který původ řeči ukotvil v reflexi a reflexi zase ve schopnosti vzpomínat. Pro Herdera byla tato schopnost stejně nepravděpodobná, a právě proto má antropologický význam. Místo informačního kontinua či internetu mluví Herder o „moři, které duši prostřednictvím všech smyslů proplavuje“ a o „plynoucím snu obrazů“, proti kterému člověk musí aktivně budovat své prostory vzpomínání: „Člověk reflektuje tehdy, jestliže síla jeho duše působí tak svobodně, že v moři, které duši prostřednictvím všech smyslů proplavuje, dovede oddělit vlnu, zadržet ji, obrátit k ní pozornost a být si vědom toho, že ji zaznamenává.“ Z toho Assmannová vyvozuje uklidňující zprávu, že „vzpomínání možná vždy mělo co do činění s přerušováním proudů, s aretací a zachycením obrazů a znaků“. A pokud nezanklo v minulosti, nestane se to snad ani dnes.

Souborný katalog ČR a obávkový server Obalkyknih.cz

Jana Militká

SKC - úplné zobrazení záznamu

V základním (standardním) zobrazení získáte kliknutím na údaje v poli **Ve fondu** informace o příslušné knihovně, která dokument vlastní. Pokud knihovna poskytlá údaje k propojení do lokální báze, kliknutím na tlačítko **Lokální záznam** zjistíte aktuální stav exemplářů/jednotek a možnost výpůjčky (otevírá se **samoostatně okno** prohlížeče).

Zvolte formát: [Standardní](#) - [Katalogizační záznam](#) - [Stručný záznam](#) - [MARC](#) - [Citave](#)

Hlavní záznam **●** [Ecolyňa, Jakub, 1988.](#)
Název **●** [Dva státní dělníci skautinou ve Frydku a Místku / Jakub Ecolyňa-El. Tomáš Ecolyňa-Drakula](#)
Vydání **●** [Vydání první](#)
Nakladatel **●** [Frydek-Místek : Okresní rada Junáka Frydek-Místek, 2013-2014](#)
Popis (rozah) **●** [2 svazky : 30 cm](#)
Typ obsahu **●** [text](#)
Typ nosiče **●** [svazek](#)

Ve fondu

● [ABAD01](#) [NK ČR Praha](#) [Lokální záznam](#)
 Svazky: 1-2 - [prezenční](#)

● [QAD01](#) [Moravská zemská knihovna Brno](#) - sign. 4-1257 848 [Lokální záznam](#)
 Svazky: 1-2

● [QAD01](#) [Vědecká knihovna Olomouc](#) - sign. 2-024 491 [Lokální záznam](#)
 Svazky: 1-2

● [QAD01](#) [Moravskoslezská věd knih. Ostrava](#) - sign. 10629 H [Lokální záznam](#)
 Svazky: Díl 1-2.

[Sdílet na mapě](#)

Číslo nar.bibl. **●** [cnb002703316](#)
ISBN **●** [978-80-260-8566-1](#) (1. díl : v knize neuveden; brožovaná) : neprodejné
[978-80-260-7905-4](#) (2. díl : kroužková vazba)

Další původce **●** [Ecolyňa, Tomáš, 1988.](#)
Obsahuje (nejsp) **●** [1] díl. 2013. 87 stran. 100 výtisků - II. díl. 2014. 124 stran. 250 výtisků

Skupina Konseptu **●** [37 - Výchova a vzdělávání](#)
Předmět. heslo **●** [20-21. století](#)
Předmět. heslo **●** [skauting - Česko - 20-21. století](#)
● [dějiny skautingu - Česko - 20-21. století](#)
● [skauti - Česko - 20-21. století](#)
● [Frydek-Místek \(Česko\)](#)
Předmět. heslo **●** [informační publikace * vzpomínky * seznamy](#)
Forma a žánr **●**

Obalkyknih.cz

Záznamy Souborného katalogu ČR (více viz článek Oddělení souborných katalogů NK ČR v loňském 2. čísle)

jsou mimo jiné propojeny s obálkovým serverem Obalkyknih.cz. Díky tomuto propojení se u záznamů zobrazují naskenované obálky, obsahy a anotace knih.

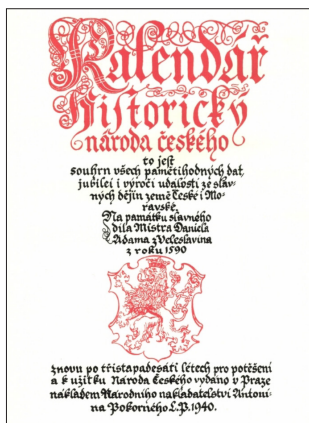
Na listopadovém Výročním semináři SK ČR informoval Ing. Nechvátal (z Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích, která obálkový server spravuje), že nově je možné skenovat a v záznamech zobrazovat také seznamy použité literatury. Podnět pro toto vylepšení vzešel z Oddělení souborných katalogů NK ČR (OSK).

OSK ale podněty nejen dává. Jejich naplnění také podporuje vlastní aktivitou – od roku 2013 skenuje obálky a obsahy (celkem více než 16 200 skenů), v současné době přidává i seznamy literatury (od začátku roku již přes 300 stran).

Historické události z let končících devítkou v Kalendáři historickém Daniela Adama z Veleslavína ve vydání z roku 1940

Výběr událostí zaznamenaných k měsícům březen a duben

Hana Vajnerová

Titulní list Historického kalendáře

4. března

L. P. 1289 v Chebu, dána českému králi Václavovi II. listina římského krále Rudolfa, jíž vyznáno, že v říši náleží českým panovníkům úřad číšnický a právo volby císařské. Je to osvědčení kurfirstského nároku českého hlasu, jasně v privilegii vyslovené: „Zjistili jsme obecním svědectvím a souhlasným přisvědčováním, že řečený král a stejně jeho dědicové vykonávají úřad číšnický v říši římské, jakož že i při volbě římského krále jako jiná knížata, v téže době mající právo i hlas, rovně vládnou pokud se týče tímto právem a hlasem voličským, kterážto práva že jim patří, tímto vyznáváme a autoritou královskou potvrzujeme svědectvím přítomného listu.“

6. března

L. P. 1929 zemřel v Praze na Smíchově veliký spisovatel český **Josef Holecěk**. Narodil se 27. února 1853 ve Stožicích u Vodňan, v jihočeské krajině, jež mu byla pevným východiskem všeho poznání a práce. Povolá-

ním byl redaktorem slovenské rubriky v Národních listech, což mu dovoľovalo časté a zúrodňující cesty na Balkán i na Rus, odkud čerpal náměty pro své úvahy. Holecěk hrdinskou poezii Jihoslovanů překládal. Vlastní těžiště tvorby spočívá však v obsáhlé románové skladbě mnohosvazkového cyklu „Naši“, v nichž řeší nejniternější problémy selského člověka a českého národa vůbec. Dvanáct mohutných svazků však zůstalo nedokončeným torsem stejně jako jeho paměti, publikované v autobiografickém čtyřsvazkovém románu „Pero“.

7. března

L. P. 1799 se narodil ve Strakonických slavný český básník **František Ladislav Čelakovský**. Pro poesii vzbuzen ušlechtilým příkladem svého krajana, vlasteneckého truhláře Plánka, studoval v Budějovicích, v Praze a v Linci, a opustiv původní úmysl státi se knězem, zakotvil při povolání vychovatelském, z něhož později přešel k profesuře. Pobýval v Rusku a zase se vracel do vlasti, kde občas dobře žil, jindy propadal bídě, z níž ho definitivně nevysvobodila ani redakce „Pražských novin“ a „České včely“. Dostalo se mu místa profesora slavistiky na universitě ve Vratislavi, odkud se vrátil na rodnou půdu až roku 1848. Profesury na universitě pražské mnoho neužil, neboť zemřel již 5. srpna 1852, podlehnuv nemoci. Básnické dílo Čelakovského je zahájeno roku 1829 překrásnou knížkou „Ohlas písní ruských“, v níž poesie starodávných bohatýrských bylin je vyzpívána jazykem českým. „Ohlas písní českých“, knihu lyrickou a zpěvnou formou, vydal až roku 1839. Čelakovský byl pilným překladatelem Herdera, Goetha i Waltera Scotta, jehož poprvé k nám uvedl. Jeho slavistické studie spolu se současnými pracemi Šafaříkovými a Kollárovými znamenají počátek naší slavistiky.

15. března

L. P. 1939 bylo celé území Čech a Moravy obsazeno vojenskou mocí Říše velkoněmecké a položen tak základ ke zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Den po odstoupení Slovenska od celku dosavadní republiky Česko-slovenské, odjel její prezident Dr. Emil Hácha v průvodu ministra zahraničních věcí Dr. Františka Chvalovského do Berlína a svěřil další osud národa českého do rukou Vůdce a říšského kancléře Adolfa Hitlera.

16. března

L. P. 1939 podepsal Vůdce a říšský kancléř Adolf Hitler na hradě pražském výnos, jímž zřízen byl Protektorát Čechy a Morava a národu českému zaručena autonomie, na jejímž základě se může kulturně vyžívat a v rámci Velkoněmecké říše si upravit vnitřní svoje věci.

17. března

L. P. 1369 císař Karel IV., s povolením Urbana V., papeže, založil a stavěti dal klášter Ojvín nedaleko od města Žitavy v Hořejších Lužicích pro 12 mnichů a bratří řeholy sv. Benedikta, kteříž coelestini slovou. Ale však zámku sobě a budoucím králům českým vlastně zanechal.

25. března

L. P. 1929 zemřel v Jaroměřicích veliký básník český **Otokar Březina**. Vlastním jménem Václav Jebavý, narodil se v jihočeských Počátkách 13. září 1867. Studoval reálku v Telči a stal se učitelem na školách západní Moravy. Léta 1888–1901 prožil v Nové Říši, kde rozsáhlá klášterní knihovna mu otevřela poklady mystické literatury. Březina zvolna vyvrával umělecky a vyrůstal k nejvyšším projevům básnického vidění a slova. Celé jeho dílo, nepřilíš rozsáhlé, ale nesmírně závažné pro národ i svět, je shrnuto do šesti knih básnických, v nichž zaznívá jediný mohutný hymnus k oslavě božství jako zdroje všeho poznání v pravdě a v kráse.

26. března

L. P. 1419 v družebnou neděli před polednem **zatmění slunce** dosti strašlivé a hrozné, na 15 stupni znamení Skopce. **Král Václav český** toho roku šlakem poražen a v Čechách i jinde bouřky a války povstaly.

27. března

L. P. 1359 císař Karel IV. osvobodil obce pražské, vrtislavské, Hory Kutny a města Sulcpachu i s zbožím a věcmi od každých cel a ungeltů v městě Frankfurtě na Meinu na budoucí a věčné časy. Dátum listu císařského v Achu (Cáchy), u přítomnosti Arnošta, arcibiskupa pražského a Jana, biskupa litomyšlského, dvoru císařského kancléře.

13. dubna

L. P. 1369, na den Svátostí bylo v Praze lidu přesporního více nežli 100.000, takže plac ten, kterýž jest od Zderazu až okolo kaply Božího Těla na Novém Městě pražském, byl jim malý a těsný. V tento den Svátostí vystavovány byly korunovační klenoty říšské spolu s některými význačnými ostatky nejprve v dřevěné věžičce s lešením, k tomu zvláště uzpůsobené, na jejímž místě později vystavěna kaple Božího Těla. Slavnost tato, k níž putovali četní poutníci nejen z Čech, ale i ze všech zemí německých, manifestovala důstojnost Prahy, jakožto sídla císařského. Poprvé den Svátostí slaven 23. dubna 1349, v roce, kdy **svátosti říšské**, jako kus kříže Páně, kopí, jeden hřeb, ubrus Večeře Páně, koruna sv. Karla a meč, kterýž mu dal anjel, aby jím pro-

ti pohanům bojoval, rameno sv. Anny, Ludvík, markrabě brandenburský, po otci svém císaři Ludvíkovi Bavorském Karlu IV. navrátil. Ty v neděli Květnou z Mnichova do Prahy převezeny a v kostele sv. Víta na hradě pražském složeny. A svátek jim obzvláštní z ustanovení papeže Klimenta VI. ten pátek po provodní neděli nařízen.

13. dubna

L. P. 1829 byl **František Palacký** jmenován **stavovským historiografem království českého**, čímž se dostalo věhlasnému dějepisci oficiálního postavení a právního takřka základu pozdějšímu jeho životnímu veledílu „*Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě*“.

25. dubna

L. P. 1889 se narodil v Praze-Nuslích český spisovatel a překladatel **Jindřich Hořejší**. Vlastní jeho sbírky navazují na lyriku Karla Tomana netoliko formou, ale i náplní bolestného lyrismu. Největší význam má však Hořejší-překladatel, jenž převedl k nám klasická díla Racinova stejně dokonale jako moderní poesii francouzskou. Přebásnění vrcholných výtvorů Verhaerenových a Barbussových je ojedinělé v naší poesii a těžký úkol převodu díla Rictusova je svědectvím suverénního ovládnutí techniky veršové i dokonalého proniknutí originálu.

Zveme vás**Evropské dědictví**

23. 1.–23. 3. / út–ne 10.30–18.00

Přízemí (vchod A)

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma)

EVROPA ZAČÍNÁ NA OLOMOUCKÉM HRADĚ A V ARCIDIECÉZNÍM MUZEU V OLOMOUCI

Výstava fotografií 38 významných evropských lokalit, které získaly od roku 2013 „Označení Evropské dědictví“ přibližuje památky, jež jako historické a kulturní milníky zásadním způsobem ovlivnily naše kulturní dědictví.

Označení Evropské dědictví je udělováno paměťhod-

nostem, které sehrály významnou úlohu v dějinách, kultuře a rozvoji Evropské unie a zdůrazňují prostřednictvím informačních a vzdělávacích činností svůj evropský rozměr.

Dušan Karpatský – známý neznámý

31. 1.–16. 3. / po–so 9.00–19.00

Přízemí (vchod A)

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma)

Výstava seznamuje s životem a dílem výjimečně plodného autora, přičemž se neomezuje pouze na jeho téměř šedesátiletou překladatelskou činnost v oblasti slovanských jazyků, ale seznamuje i s jeho vlastními pracemi literárně-historickými, slovníkovými a bibliografickými, které vyšly knižně. Méně známy jsou jeho mladistvé aktivity v oblasti divadla, jakož i iniciování a organizace rozsáhlých občanských aktivit pro zachování celistvosti Bosny a Hercegoviny. V tomto životním příběhu se zrcadlí i osud celé jedné generace, k níž patří např. Václav Havel, Jiří Mencl, Jiří Gruša, Antonín Přidal, Jana Štroblová, Jan Zábřana, Jiří Pištor.

Evakuace historických fondů Zemské a univerzitní knihovny na sklonku 2. světové války

4. 4.–11. 5. / po–so 9.00–19.00

Přízemí (vchod A)

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma)

Výstava připomíná 110. výročí narození PhDr. Emmy Urbánkové (1909–1992), významné české knihovkyně, která v letech 1941–1979 vedla rukopisné oddělení dnešní Národní knihovny, a zaměřuje se na jeden konkrétní úsek jejího života. V letech 1943–1944 zajišťovala evakuaci nejcennějších knižních památek z klementinských trezorů na hrad Karlštejn. Výstavu doprovází série unikátních snímků objevených před několika lety v Archivu NK ČR.

Jarní Kjóto

25. 4.–22. 6. / po–so 9.00–19.00

Přízemí (vchod A)

Vstupné 10 Kč (čtenáři NK ČR zdarma)

David Paroulek představuje výběr fotografií ze svých opakovaných cest do země vycházejícího slunce, jejíž kultura a tradice jsou pro něj nevyčerpatelným zdrojem inspirace. Výstava se snaží postihnout atmosféru tradičního Kjóta, zachytit jeho zasněnou, místy až melancholickou a tajemnou tvář.

Galerie Klementinum

100 let Lóže Národ

Svobodné zednářství očima svobodných zednářů

30. 3.–19. 5. út–ne / 10.30–18.00

Galerie Klementinum

Mariánské náměstí 190/5, Praha 1, vchod B2

tel. 221 663 489 www.nkp.cz

www.facebook.com/narodni.knihovna

Vstupné: dospělí 50 Kč; senioři, studenti 40 Kč; skupina 10 a více osob 40 Kč/osoba; děti 6–15 let 20 Kč, děti do 6 let zdarma. Více informací na www.nkp.cz.

Rituální lóžový koberec pro druhý stupeň rituálu.

Výstava přibližuje vznik a historii svobodných zednářů v českých zemích. Představuje především Lóži Národ, která byla založena necelý půlrok po Československé republice. S osudy lóže i jejích významných členů nás seznámí samotní svobodní zednáři.

Timur Novikov: umění nové vlny v Leningradě 1980-och

Тимур Новиков: искусство новой волны в Ленинграде 1980-х

4. 3. / od 17.00

Zasedací sál, 1. patro (vchod A)

Přednášku historičky umění **Jekateriny Andrejevové**, pracovnice Ruského muzea v Sankt Petěrburgu, na téma Timur Novikov: umění nové vlny v Leningradu v osmdesátých letech 20. století pořádá Slovanská knihovna. Přednáška bude proslouena v ruštině, tlumočení není zajištěno.

www.nkp.cz